

Una vida i una novel·la

No sembla que la Susan Morrow sigui una dona feliçment casada, tot i el que llegim a la contraportada de *Tres nits*. Just, és casada i proud. Fa tres mesos que ha rebut una carta de l'Edward Sheffield, el seu primer marit, on diu que li envia *Bèsties nocturnes*, la seva primera novel·la, i que la convida a llegir-la. “No tinguis pressa, envia'm quatre ratlles, digues allò que et passi pel cap.” Li ha fet cas; no ha tingut gens de pressa. Quan la comença a llegir, han passat tres mesos. L'Arnold, el seu segon marit, és en un congrés a Nova York, on té també una entrevista que pot –o no– canviar-li la vida i on és amb una amant o amb una examant: la Susan no ho sap. A més, ha rebut una postal de l'Stephanie, la dona actual de l'Edward, acompanyada d'una nota d'ell on diu que anirà a Chicago, que s'hi estarà un dia i que compta veure-la.

Llegim bona part d'això a *Abans*, el primer capítol, i a la primera plana de *Primera Sessió*, que és el segon capítol i la primera de les tres nits que Susan dedicarà a llegir *Bèsties nocturnes*. Entremig de les tres sessions, hi ha dos *Interludis* i, al final, passada la *Tercera Sessió* –la tercera nit–, l'últim capítol, que es diu *Després*. El lector, en tot cas, sap tan poques coses de l'actitud de l'Edward com la Susan. I comparteix amb ella l'estranyesa de tot plegat. Si aquesta novel·la atrapa, però, és perquè hi ha més d'un nivell. El més senzill: el de *Bèsties nocturnes*, on es combina la vida de la Susan com a mare i com a dona

casada amb l'Arnold amb la lectura que fa de *Bèsties nocturnes*.

Tres bèsties –és a dir, tres homes– ataquen el Tony Hastings, la Helen, la seva dona, i la Laura, l'única filla, mentre van amb cotxe, de nit, cap a Maine. L'acció és cinematogràfica, clarament de *thriller*, sobretot a la primera part d'aquesta novel·la de l'Edward. Si *Bèsties nocturnes* fos una tragèdia grega, la Susan en seria la *coreuta*, en termes d'avui, la narratària. Com passava als antics grecs en les tragèdies, és difícil que els lectors no sentim *pietas* pel Tony Hastings. Però *Tres nits* és molt més.

En els *Interludis*, descobrim la relació de la Susan amb la literatura i descobrim sobretot que té criteri i que té vida pròpia, i que aquesta vida continua com la del Hastings, després del que li passa a la primera part de *Bèsties nocturnes*. També la vida de la Susan anirà sorgint lentament: no és només la dona de, com voldria l'Arnold, o un senzill missatger com semblava com a *coreuta* de *Bèsties nocturnes* i que és el que l'Edward hauria volgut. I és per això que hi ha un *Abans* i un *Després*, epíleg i colofó d'aquesta bona novel·la d'Austin Wright. *



'Tres nits' està estructurada com un joc de nines russes
ARXIU



TRES NITS
Austin Wright

Traducció:
Josep Daurella.
Editorial: Proa
(Barcelona, 2012)
Pàgines: 396
Preu: 18 euros

Anterior

El llibre d'Austin Wright *Tres nits* havia estat traduït al català anteriorment com a *Tony i Susan*, en concret, el 1994.

POESIA JORDI LLAVINA

Els versos d'un viatge

Vet aquí una raresa de llibre de versos. Obra intensa i descriptiva, que opta pel pentasil·lab –un vers no gaire habitual en la tradició catalana, que imposa un ritme molt, diguem-ne, percuient–. Poeta, dietarista, pintor, Josep Marí ens dona, amb aquest títol, una obreta que aplega aquestes tres expressions del seu talent. Una bella edició que em sembla que es pot qualificar de bibliòfil, i que ha editat una editorial de Conca, Espanya!

Malatesta és el nom d'un cafè de la ciutat de Zuric, des del qual el poeta comença el seu inventari d'observació. Aquí una cambrera rossa tenyida li serveix un cafè que no val res, al cap d'una estona de seure-hi ell apareix un gossot, hi ha un mirall que reflec-

teix tot d'escenes i figures que van i vénen. Josep Marí va fer un viatge a Suïssa al juny del 1998, i d'aquest viatge, del contrast amb la seva realitat íntima, eivissenca, en neix aquest llibre singular, de belles imatges i de consideracions fondestes. “Jo escric versos, / i els versos no reten”, es justifica Marí. Certament, la poesia mai no ha salvat econòmicament ningú, però, en canvi, permet avaluar l'estructura profunda del que ens envolta, i forneix una eina per penetrar-hi i extreure'n algun material valuós.

Zuric, Berna i Friburg són tres de les ciutats visitades. L'home amb un plànol desplegat, l'home *dépaycé* que cerca un lloc, i no l'acaba de trobar. L'home que pregunta als vianants, i que no acaba d'entendre el que li

responen. El llibre ens mostra aquestes circumstàncies: neguits i inconvenients del viatge, la difícil adaptació a un indret diferent. Però, com no podia ser altrament en un pintor, els poemes recullen, també, el batec de la bellesa helvètica. Les vaques en són protagonistes actives, sobretot les que poblen les valls: “Per poc que es bateguin, / tranquil·les pel rost, / dringuen els batalls / sota l'embanyada / testa”. És difícil, en un poema català, parlar de vaques i no fer referència a la cega de Maragall. Marí hi fa un esment, un si és no és irònic. Les seves vaques, però, són reflex d'una presència atàvica, una mena de símbol de la vida que es vol perdurable, penjada entre muntanyes altes, abandonada en valls fondestes. *

MALATESTA
O LLIBRE
DE LES VAQUES
Josep Marí

Editorial: Segundo Santos Ediciones (Conca, 2012)
Edició de 300 exemplars numerats
Preu: 75 euros